

HRVATSKI SABOR

1569

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O REGULIRANIM PROFESIJAMA I PRIZNAVANJU INOZEMNIH STRUČNIH KVALIFIKACIJA

Prolašavam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 10. srpnja 2015. godine.

Klasa: 011-01/15-01/71

Urbroj: 71-05-0311-15-2

Zagreb, 15. srpnja 2015.

Predsjednica

Republike Hrvatske

Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O REGULIRANIM PROFESIJAMA I PRIZNAVANJU INOZEMNIH STRUČNIH KVALIFIKACIJA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom utvrđuju minimalni uvjeti osposobljavanja u Republici Hrvatskoj za pristup i obavljanje profesija doktora medicine, doktora medicine specijalista, doktora dentalne medicine, doktora dentalne medicine specijalista, medicinskih sestara odgovornih za djelatnost opće njege, primalja, magistara farmacije, doktora veterinarske medicine i arhitekata, kao i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija, uključujući sustav priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, slobodu pružanja usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija te postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija i priznavanje stručnih kvalifikacija na temelju zajedničkih kompetencijskih standarda te uspostavu i funkcioniranje Europske profesionalne kartice.

(2) Na postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje opći upravni postupak.

(3) Ovim se Zakonom utvrđuju uvjeti za djelomičan pristup reguliranoj profesiji u Republici Hrvatskoj te priznavanje pripravničkog staža obavljenog izvan svoje matične države, odnosno u državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji.

(4) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (Tekst značajan za EGP) (SL L 255, 30. 9. 2005.) kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (»Uredba IMI«) (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 28. 12. 2013).

Članak 3.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na državljane država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije, koji su stekli stručne kvalifikacije u državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji, odnosno koji su obavili pripravnički staž izvan svoje matične države, odnosno u državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji, a koji u Republici Hrvatskoj, kao osobe zaposlene kod određenog poslodavca ili osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost, žele obavljati određenu reguliranu profesiju.

(2) Ovaj se Zakon primjenjuje i na državljane trećih zemalja koji su stekli stručne kvalifikacije u državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji, osim odredbi glave IV. ovoga Zakona.

(3) Priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija državljanima država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije te trećih zemalja, koji su stručne kvalifikacije stekli izvan države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije, odnosno u trećim zemljama, provodi se u skladu s glavom VIII. ovoga Zakona.

Članak 4.

(1) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na pomorce i brodarce kojima je postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija reguliran posebnim propisima.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na kvalifikacije osoba koje obavljaju uslužne ili posredničke poslove pri kojima ne dolaze u neposredan doticaj s opasnim kemikalijama, a kojima je postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija uređen posebnim propisima.

(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na javne bilježnike koji se imenuju sukladno posebnim propisima.

Članak 5.

Pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *regulirana profesija* – profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti kod kojih je pristup, obavljanje ili jedan od načina obavljanja na temelju zakonskih ili drugih pravnih akata, izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija te profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti kojima se bave članovi strukovnih organizacija s profesionalnim nazivom

2. *države članice* – odnosi se na države članice Europske unije, države potpisnice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarsku Konfederaciju

3. *treće zemlje* – odnosi se na sve zemlje koje nisu članice Europske unije, potpisnice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru te dio Švicarske Konfederacije

4. *matična država* – država članica u kojoj je kandidat stekao svoje stručne kvalifikacije za bavljenje određenom profesijom, odnosno djelatnošću; može biti i država članica poslovnog nastana nositelja stručne kvalifikacije

5. *poslovni nastan* – pravo fizičke i pravne osobe na obavljanje profesije, odnosno djelatnosti, pod uvjetom da su ispunjeni svi propisani uvjeti za obavljanje istih u matičnoj državi članici te koja nema zabranu obavljanja, neovisno o tome je li u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, odnosno osobe koja trenutačno ne obavlja svoju profesiju

6. *profesionalni naziv* – naziv kojim se nositelju stručne kvalifikacije potvrđuje pravo na obavljanje određene regulirane profesije, a može biti različit od akademskog ili stručnog naziva ili stupnja koji se stječe posjedovanjem obrazovne kvalifikacije

7. *stručni i akademski naziv i akademski stupanj* – naziv i stupanj koji se stječe posjedovanjem obrazovne kvalifikacije u visokom obrazovanju

8. *stručna kvalifikacija* – kvalifikacija stečena:

a) po završetku formalnog obrazovanja kojim je obuhvaćeno i stručno usavršavanje te se dokazuje diplomom, svjedodžbom ili drugom javnom ispravom koju je izdala nadležna obrazovna ustanova

b) po završetku formalnog obrazovanja i nakon toga obavljenog stručnog usavršavanja, odnosno

c) ispunjavanjem uvjeta iz članka 13. ovoga Zakona, a dokazuje se potvrdom kompetentnosti ili

d) stručnim iskustvom, na temelju kojeg je nositelj stručne kvalifikacije stekao pravo obavljanja određene regulirane profesije u državi članici

9. *obrazovna kvalifikacija* – kvalifikacija koja se stječe po završetku formalnog obrazovanja, a koja se dokazuje diplomom, svjedodžbom ili drugom javnom ispravom koju je izdala nadležna obrazovna ustanova

10. *nositelj stručne kvalifikacije* – osoba koja ispunjava sve potrebne uvjete za bavljenje određenom reguliranom profesijom u državi članici; u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije smatra se kandidatom

11. *stručno iskustvo* – stvarno i zakonito obavljanje profesije u punom ili nepunom radnom vremenu, a u skladu s odgovarajućim propisima za pojedinu profesiju

12. *razdoblje prilagodbe* – osposobljavanje radi stjecanja odgovarajućih kompetencija pod nadzorom kvalificiranog stručnjaka u Republici Hrvatskoj, koje može biti popraćeno zahtjevima za dodatnim obrazovanjem, stručnim usavršavanjem i osposobljavanjem te podliježe ocjenjivanju; kvalificiranim stručnjakom smatra se osoba s odgovarajućim kompetencijama, stručnim znanjem i iskustvom

13. *provjera kompetentnosti* – provjera primjene stručnog znanja i vještina kandidata, uz pripadajuću samostalnost i odgovornost, a koju provode nadležna tijela radi ocjene kompetentnosti kandidata za obavljanje regulirane profesije u Republici Hrvatskoj

14. *kompetencije* – prema propisima kojima se uređuje Hrvatski kvalifikacijski okvir, obuhvaćaju znanja i vještine te pripadajuću samostalnost i odgovornost

15. *nadležno tijelo* – nadležne strukovne organizacije, središnja tijela državne uprave u čijem su djelokrugu određene regulirane profesije ili druga nadležna tijela ili organizacije koje su ovim Zakonom i posebnim propisima ovlaštene za provođenje postupka i utvrđivanje uvjeta za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija

16. *Direktiva* – Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (Tekst značajan za EGP) (SL L 255, 30. 9. 2005.) kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (»Uredba IMI«) (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 28. 12. 2013.)

17. *automatsko priznavanje* – priznavanje inozemne stručne kvalifikacije iz glave IV. ovoga Zakona koje se odnosi isključivo na državljane država članica s dokazom o stručnoj kvalifikaciji izdanim u državi članici

18. *zajednički kompetencijski okvir* – zajednički skup kompetencija nužno potrebnih za obavljanje određene profesije; ne zamjenjuje nacionalne programe osposobljavanja, osim ako drugim pravnim propisima nije drukčije određeno

19. *zajednički ispit* – podrazumijeva standardiziranu provjeru kompetentnosti nositelja određenih stručnih kvalifikacija, a koja je dostupna u državama članicama koje su prihvatile zajednički kompetencijski okvir; uspješno polaganje ispita u jednoj državi članici omogućava nositelju stručnih kvalifikacija da obavlja profesiju u svakoj drugoj državi članici koja je prihvatila zajednički kompetencijski okvir pod istim uvjetima kao i nositelji stručnih kvalifikacija koji su svoje kvalifikacije stekli u toj državi

20. *potvrda za neometano pružanje usluga na unutarnjem tržištu Europske unije* – potvrda koja se izdaje pravnim i fizičkim osobama u svrhu neometanog obavljanja profesija i pružanja usluga na području drugih država članica, zapošljavanjem i obavljanjem gospodarske djelatnosti, odnosno samozapošljavanjem, poslovnim nastanom, odnosno privremenim i povremenim pružanjem usluga (u daljnjem tekstu: EU potvrda)

21. *nadležno tijelo za izdavanje EU potvrde* – tijelo ili strukovna organizacija ili institucija koja je posebnim propisima ovlaštena za izdavanje potvrda, odnosno za vođenje odgovarajućeg registra i izdavanje potvrda

22. *pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi* – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost

23. *pripravnički staž* – razdoblje stručne prakse koja se obavlja pod nadzorom mentora ako predstavlja uvjet za pristup reguliranoj profesiji, a koji se može provoditi ili tijekom obrazovanja do stjecanja kvalifikacije ili nakon završetka obrazovanja

24. *cjeloživotno učenje* – svi oblici učenja tijekom života čija je svrha stjecanje i unapređivanje kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe, uključujući profesionalnu etiku

25. *europski sustav prikupljanja i prenošenja bodova u visokom obrazovanju ili ECTS bodovi* – sustav bodovanja za visoko obrazovanje koji se koristi u Europskom prostoru visokog obrazovanja

26. *europska profesionalna kartica* – elektronička potvrda u okviru IMI sustava kojom se dokazuje da je nositelj stručne kvalifikacije ispunio sve potrebne uvjete za pružanje usluga u Republici Hrvatskoj na privremenoj i povremenoj osnovi ili priznavanje stručnih kvalifikacija za poslovni nastan u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: EPC kartica)

27. *nositelj EPC kartice* – nositelj stručne kvalifikacije kojem je izdana EPC kartica sukladno glavi V. ovoga Zakona

28. *nadležno tijelo za EPC karticu* – nadležna strukovna organizacija ili drugo nadležno tijelo ili organizacija, odnosno središnje tijelo državne uprave u čijem su djelokrugu regulirane profesije za koje je uvedena EPC kartica, a koje je posebnim provedbenim propisima ovlašteno za pripremu i obradu IMI dosjea te izdavanje EPC kartice.

II. PRUŽANJE USLUGA NA PRIVREMENOJ I POVREMENOJ OSNOVI NA TEMELJU INOZEMNIH STRUČNIH KVALIFIKACIJA

Članak 6.

(1) Fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj želi pružati usluge na privremenoj ili povremenoj osnovi obavljanjem određene regulirane profesije, bilo kao osoba zaposlena kod određenog poslodavca ili osoba koja obavlja samostalnu djelatnost može pružati takve usluge obavljanjem regulirane profesije ako je:

a) stekla stručnu kvalifikaciju u državi članici ili u trećoj zemlji pod uvjetom da je država članica već priznala takvu kvalifikaciju i

b) poslovno nastanjena u državi članici prema propisima za bavljenje istom reguliranom profesijom u toj državi.

(2) Ako profesija, stručno osposobljavanje i usavršavanje za tu profesiju nisu regulirani u državi članici poslovnog nastana, osoba može pružati usluge na privremenoj ili povremenoj osnovi obavljanjem određene regulirane profesije u Republici Hrvatskoj pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka i ako je, u jednoj ili više država članica, obavljala istu reguliranu profesiju najmanje godinu dana tijekom zadnjih deset godina koje su prethodile pružanju usluga.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izuzete su od obveze:

a) odobrenja, registracije ili članstva u nadležnom tijelu i

b) registracije pri tijelu nadležnom za socijalnu sigurnost u svrhu podmirenja računa kod osiguravatelja, koji se odnose na djelatnosti koje se obavljaju u korist osiguranika, ali su dužne prethodno, iznimno u hitnim slučajevima naknadno, obavijestiti tijelo nadležno za socijalnu sigurnost o uslugama koje su pružene.

(4) Sukladno odredbama ove glave Zakona, nadležno tijelo ne smije ni zbog jednog razloga vezanog uz stručne kvalifikacije ograničavati osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u pružanju usluga u Republici Hrvatskoj.

(5) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka podliježu posebnim propisima kojima se utvrđuju stručne kvalifikacije za obavljanje reguliranih profesija.

Članak 7.

(1) Osoba koja prvi put želi pružati usluge obavljanjem regulirane profesije u Republici Hrvatskoj dužna je o tome izvijestiti nadležno tijelo ili Jedinственu kontaktnu točku za usluge iz članka 78. ovoga Zakona izjavom u pisanom obliku.

(2) Izjava iz stavka 1. ovoga članka:

a) podnosi se prije početka prvog pružanja usluga u Republici Hrvatskoj

b) uključuje osobne podatke i podatke o pojedinostima svakoga osiguranja ili bilo kojeg drugog sredstva osobne ili kolektivne zaštite s obzirom na profesionalnu odgovornost

c) podnosi se za svaku godinu u kojoj osoba namjerava privremeno ili povremeno pružati usluge u Republici Hrvatskoj.

(3) Prije početka prvog pružanja usluga, nadležno tijelo zahtijevat će da osoba uz izjavu iz stavka 2. ovoga članka priloži sljedeće dokumente:

a) dokaz o državljanstvu

b) potvrdu kojom se potvrđuje da je poslovno nastanjena u državi članici poslovnog nastana za bavljenje profesijom, odnosno djelatnostima o kojima je riječ i da u trenutku izdavanja potvrde nema, čak ni privremeno, zabranu obavljanja profesije, odnosno djelatnosti

c) dokaz o stručnim kvalifikacijama

d) bilo koji dokaz da je osoba obavljala profesiju o kojoj je riječ najmanje godinu dana tijekom zadnjih deset godina, u slučaju da profesija, stručno osposobljavanje i usavršavanje za tu profesiju nisu regulirani u državi članici poslovnog nastana

e) dokaz o nekažnjavanju, odnosno dokaz da nije bilo privremenog ili trajnog oduzimanja prava na obavljanje profesije, u slučajevima profesija iz sigurnosnog sektora, zdravstvenog sektora i za profesije povezane s obrazovanjem maloljetnih osoba, uključujući i brigu o djeci i predškolsko obrazovanje, kada to Republika Hrvatska traži za svoje državljane

f) odgovarajući dokaz da osoba posjeduje potrebnu razinu znanja hrvatskog jezika za potrebe obavljanja profesije u Republici Hrvatskoj, u slučaju profesija koje mogu imati posljedice za javno zdravlje i sigurnost primatelja usluga sukladno članku 10. ovoga Zakona